

Vận dụng quan điểm Đại hội XIV của Đảng vào phát triển chương trình đào tạo tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Applying perspectives of the 14th National Party Congress to curriculum development at the Academy of Journalism and Communication

PGS, TS. NGUYỄN THỊ NHƯ HUẾ

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: nhuhue1310@gmail.com

Ngày nhận bài: 28/05/2026

Ngày phản biện: 08/6/2026

Ngày chấp nhận đăng: 20/8/2026

Chủ đề của bài viết thuộc lĩnh vực: Lý luận chính trị

Tóm tắt: Với mục tiêu phát triển chương trình đào tạo tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền đáp ứng yêu cầu ngày càng cao về nguồn nhân lực cho xã hội, đặc biệt hiện thực hóa quan điểm Đại hội XIV của Đảng trong thực tiễn. Bài viết khái quát về chương trình đào tạo (CTĐT) tại Học viện hiện nay, chỉ ra nội dung và đề xuất kiến nghị nhằm vận dụng hiệu quả quan điểm của Đảng về giáo dục, phát triển nguồn nhân lực vào phát triển CTĐT tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền từ năm 2026.

Từ khóa: truyền thông; cơ sở giáo dục đại học; sự hài lòng của sinh viên; trải nghiệm học tập; cơ chế tác động.

Abstract: With the aim of developing training programs at the Academy of Journalism and Communication (AJC) to meet the increasingly high demands for human resources in society, particularly by translating the perspectives of the 14th National Party Congress into practice, this article provides an overview of the Academy's current training programs, identifies key areas for development, and proposes recommendations for effectively applying the Party's perspectives on education and human resource development to curriculum development at AJC from 2026 onward.

Keywords: communication; higher education institutions; student satisfaction; learning experience; mechanisms of influence.

1. Đặt vấn đề

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng khẳng định: “Đổi mới và hoàn thiện đồng bộ thể chế phát triển giáo dục và đào tạo, tập trung đột phá về phát triển con người, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026) và phải “nhận thức sâu sắc, đầy đủ và thực hiện nhất quán giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, quyết định tương lai dân tộc. Phát triển giáo dục và đào tạo là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và toàn dân”, thực hiện có hiệu quả các quyết sách chiến lược nhằm xây dựng nền giáo dục quốc dân hiện đại, công bằng theo hướng “chuẩn hóa, hiện đại hoá, dân chủ hoá, xã hội hoá và hội nhập quốc tế” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại

hội XIV, 2026).

Chất lượng đào tạo đại học quyết định trực tiếp tới chất lượng nguồn nhân lực của xã hội, trong đó chương trình đào tạo (CTĐT) là yếu tố cốt lõi của hoạt động đào tạo cũng như chất lượng đào tạo của các cơ sở giáo dục đại học. “Chương trình đào tạo là một hệ thống các hoạt động giáo dục, đào tạo được thiết kế, tổ chức thực hiện nhằm đạt được mục tiêu đào tạo, cấp văn bằng hoặc chứng chỉ giáo dục đại học cho người học” (Luật Giáo dục đại học, 2025).

Là trường Đảng, trường đại học trọng điểm quốc gia, với sứ mệnh nghiên cứu, đào tạo và bồi dưỡng nguồn lực chất lượng cao trong lĩnh vực lý luận chính trị, tư tưởng - văn hóa, báo chí, truyền thông và một số ngành khoa

học xã hội và nhân văn khác, Học viện Báo chí và Tuyên truyền hiện nay đào tạo cả 3 trình độ đại học, thạc sĩ và tiến sĩ, trong đó, đào tạo 32 chương trình trình độ đại học với quy mô đào tạo tính đến tháng 2 năm 2026 là 8578 sinh viên, tương ứng với 19 ngành: Ngành Báo chí, Xuất bản, Triết học, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Lịch sử, Xây dựng Đảng và Chính quyền Nhà nước, Quản lý công, Quản lý nhà nước, Công tác xã hội, Xã hội học, Kinh tế chính trị, Kinh tế, Chính trị học, Truyền thông quốc tế, Ngôn ngữ Anh, Truyền thông đại chúng, Truyền thông đa phương tiện, Quan hệ quốc tế, Quan hệ công chúng. Theo chu kỳ, Học viện thực hiện rà soát, phát triển CTĐT nhằm bổ sung, hoàn thiện phù hợp với sự thay đổi của trình độ phát triển kinh tế - xã hội, của thành tựu khoa học - kỹ thuật và công nghệ và cũng là theo yêu cầu của thị trường sử dụng lao động.

Bối cảnh mới với sự thay đổi từ kinh tế đến chính trị, pháp luật, đạo đức, khoa học, đặc biệt sự bùng nổ của công nghệ, trí tuệ nhân tạo và sự tinh vi của các thế lực thù địch đòi hỏi nguồn nhân lực không chỉ vững về kiến thức, nhạy bén về chính trị, kiên định lập trường tư tưởng mà còn có những kỹ năng mềm, kỹ năng nghề chuyên sâu, đặc thù, năng lực số, năng lực ngoại ngữ về ngành nghề đào tạo, có tư duy phản biện, có tinh thần nhân ái, khát vọng cống hiến, ý chí chí tự cường, tư duy khởi nghiệp sáng tạo... Việc vận dụng quan điểm Đại hội XIV của Đảng vào phát triển CTĐT nói chung và xây dựng chuẩn đầu ra nói riêng là yêu cầu cấp thiết, vừa thể hiện vai trò tiên phong của trường Đảng trong triển khai, thực hiện Nghị quyết, vừa thể hiện tính cập nhật thường xuyên của quá trình đào tạo tại Học viện đáp ứng yêu cầu thực tiễn luôn vận động, biến đổi.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử vào đánh giá chương trình đào tạo hiện hành một cách toàn diện và đặt trong bối cảnh lịch sử cụ thể, phù hợp với xu thế phát triển của thời đại. Trên cơ sở đó, vận dụng các quan điểm Đại hội XIV của Đảng vào phát triển chương trình đào tạo tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền thời gian tới.

Ngoài ra, bài viết sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp, nghiên cứu tài liệu để phân tích các chương trình đào tạo hiện hành, nghiên cứu đường lối, chủ trương của Đảng về giáo dục, đào tạo, nguồn nhân lực để vận dụng vào phát triển CTĐT nhằm đào tạo nguồn nhân lực

đáp ứng yêu cầu của xã hội và hiện thực hoá Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng.

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.1. Kết quả nghiên cứu

Thứ nhất: Kết quả rà soát, sửa đổi chương trình đào tạo hiện hành tại Học viện Báo chí và tuyên truyền.

Năm 2024, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã rà soát, sửa đổi, tích hợp toàn bộ CTĐT cả 3 trình độ đại học, thạc sĩ và tiến sĩ. Trình độ đại học tích hợp 39 CTĐT thành 32 CTĐT, 19 CTĐT thạc sĩ tích hợp thành 15; 07 CTĐT tiến sĩ. Trong đó đã sửa đổi chuẩn đầu ra, cập nhật nội dung và cấu trúc chương trình đào tạo, bám sát vào các văn bản, quy định về rà soát sửa đổi CTĐT.

Cấu trúc chương trình được thiết kế phù hợp với mục tiêu và chuẩn đầu ra của ngành đào tạo theo Khung năng lực trình độ quốc gia Việt Nam. Chương trình cũng đảm bảo sự cân đối giữa lý thuyết, thực hành và tự học, đảm bảo sự cân đối giữa giờ học trực tiếp, trực tuyến theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Cấu trúc chương trình rõ ràng, hợp lý giữa các khối kiến thức đại cương, kiến thức cơ sở ngành và ngành, giữa khối kiến thức bắt buộc và tự chọn. CTĐT được thiết kế đảm bảo sự logic về cấu trúc cho phép sinh viên có khả năng tiếp nhận kiến thức cao nhất đáp ứng yêu cầu thực tế về nhân lực của xã hội.

Xét về chỉ tiêu tuyển sinh năm 2024 và năm 2025, toàn bộ 32 CTĐT của Học viện đều tuyển sinh đủ và vượt chỉ tiêu với mức điểm chuẩn trung bình mỗi môn tối thiểu phải đạt 7.5, thậm chí có những CTĐT phải đạt 9 điểm trở lên. Điều này cho thấy các CTĐT tại Học viện vẫn có sức hút lớn đối với thí sinh và xã hội.

Chuẩn đầu ra của các chương trình đào tạo hiện nay tại Học viện được xây dựng theo khung năng lực trình độ quốc gia Việt Nam về kiến thức, kỹ năng và năng lực tự chủ, trách nhiệm. Chuẩn đầu ra về kiến thức xây dựng theo khối kiến thức đại cương, cơ sở ngành. Chuẩn đầu ra về kỹ năng xây dựng các kỹ năng mềm như và kỹ năng đặc thù của từng ngành/chuyên ngành. Chuẩn đầu ra về năng lực thường gồm năng lực tự chủ và trách nhiệm. Bên cạnh những chuẩn đầu ra về kiến thức liên quan đến đặc thù của từng CTĐT thì bài viết thống kê, phân tích một số nội dung của CĐR trong 32 CTĐT năm 2024 của Học viện. Kết quả cho thấy, đối với CĐR về bản lĩnh chính trị, năng lực nhận diện, phản bác các quan điểm sai trái thù địch đạt mức cao nhất, chiếm 30.8%, điều này cũng thể hiện đặc thù của các CTĐT và của trường Đảng. Tiếp đến là năng lực tự học, tự nghiên cứu, học tập suốt

đời, tư duy phản biện cũng được các CTĐT hướng đến, chiếm 29,7%. Tuy nhiên, chuẩn đầu ra liên quan đến đổi mới khoa học công nghệ, năng lực số đang ở rất thấp, chỉ có 2,2%. Mức thấp thứ 2 là chuẩn đầu ra về khởi nghiệp, tuân thủ, thượng tôn pháp luật hay quyền con người chiếm 6,6%. Chuẩn đầu ra về ngoại ngữ chuyên sâu về nghề nghiệp cũng như các học phần chuyên ngành dạy bằng tiếng Anh cũng ở mức khiêm tốn 13,2%.

Điều này chỉ ra chu kỳ rà soát, phát triển CTĐT năm 2026 phải vận dụng, cập nhật nội dung Nghị quyết 71-NQ/TW về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo, Nghị quyết 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, đặc biệt vận dụng quan điểm Đại hội XIV của Đảng vào phát triển CTĐT cũng như xây dựng CDR nhằm đáp ứng được nhu cầu của các bên liên quan và của nhà sử dụng lao động trong bối cảnh chuyển đổi số, xã hội số, chính phủ số, công dân số. Bởi vậy, chương trình đào tạo năm 2026 sẽ được cập nhật những quan điểm của Đảng nhằm hoàn thiện CTĐT cũng như đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng nhu cầu của thị trường trong bối cảnh mới.

Bên cạnh đó, về mức độ hài lòng của sinh viên cuối khoá về chất lượng chương trình đào tạo tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền được sinh viên đánh giá thấp nhất là 78,2% và cao nhất là 95,8%. Điều này cho thấy sinh viên khá hài lòng, thậm chí một số CTĐT là rất hài lòng về chất lượng CTĐT. Tuy nhiên, từng nội dung trong chương trình đào tạo cũng cần rà soát và cập nhật nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người học cũng như của xã hội, nhất là mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung chương trình vì từ nội dung này sẽ đưa đến việc xác định phương pháp, hình thức dạy - học cũng như kiểm tra đánh giá, trong đó đặc biệt chú ý một số CTĐT mà mức độ hài lòng của sinh viên về CTĐT dưới 80%.

Hơn nữa, hiện nay các ngành nghề đào tạo của Học viện Báo chí và Tuyên truyền như truyền thông, quan hệ quốc tế, quan hệ công chúng, lý luận chính trị và các ngành khoa học xã hội nhân văn khác cũng có nhiều cơ sở đào tạo công lập, dân lập đào tạo. Sự cạnh tranh trong đào tạo giữa các cơ sở giáo dục vừa là áp lực nhưng vừa là động lực để Học viện sửa đổi, phát triển chương trình đào tạo và cải thiện các điều kiện khác như chất lượng đội ngũ, kết quả đầu ra. Nếu Học viện Báo chí và Tuyên truyền không tăng cường cập nhật, phát triển CTĐT, bám sát chủ trương đường lối của Đảng và các điều kiện khác thì sẽ có nguy cơ giảm lợi thế đào tạo của Học viện hiện

nay cũng như khó cung cấp nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu bối cảnh chuyển đổi số, mô hình chính quyền 3 cấp cũng như việc tinh giản các cơ quan nhà nước, cơ quan báo chí hiện nay.

Thứ hai: Nội dung vận dụng quan điểm Đại hội XIV của Đảng vào phát triển CTĐT tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng khẳng định: “Thực hiện có hiệu quả các quyết sách chiến lược nhằm xây dựng nền giáo dục quốc dân hiện đại, công bằng theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hoá, dân chủ hoá, xã hội hoá và hội nhập quốc tế. Đổi mới và hoàn thiện đồng bộ hệ thống luật pháp, cơ chế, chính sách về phát triển giáo dục và đào tạo. Nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao trong các lĩnh vực, ngành, nghề trọng điểm, chiến lược” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026). Để góp phần vào việc chuẩn hoá, hiện đại hoá, dân chủ hoá, xã hội hoá và hội nhập quốc tế nền giáo dục theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng thì việc phát triển CTĐT tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền tập trung vào các nội dung sau:

Một là, phát triển CTĐT gắn với phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và năng lực sử dụng ngoại ngữ.

Đại hội XIV của Đảng khẳng định phải: “thúc đẩy chuyển đổi số quốc gia toàn diện, trước hết là hoàn thiện hạ tầng số, dữ liệu số; xây dựng Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số, công dân số; bảo đảm an ninh mạng, an toàn dữ liệu; đẩy mạnh ứng dụng, phổ cập kỹ năng số, thu hẹp khoảng cách số; tạo môi trường thử nghiệm, khuyến khích đổi mới và bảo vệ sáng tạo. Phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo gắn với doanh nghiệp, viện nghiên cứu, trường đại học; đưa khoa học, công nghệ vào từng ngành, từng lĩnh vực, từng địa phương, từng doanh nghiệp” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026). Học viện Báo chí và Tuyên truyền đào tạo nguồn nhân lực về báo chí, truyền thông, xuất bản, quan hệ quốc tế, quản lý nhà nước, kinh tế, công tác xã hội, xã hội học, xây dựng đảng và chính quyền nhà nước, chính trị học cùng với các ngành lý luận chính trị. Tuy nhiên, trong bối cảnh xã hội chuyển đổi số, từ chính phủ số đến công dân số thì tất cả các CTĐT đều phải xây dựng chuẩn đầu ra về tri thức, kỹ năng, năng lực số phù hợp với vị trí việc làm sau khi sinh viên tốt nghiệp.

Do vậy, các CTĐT năm 2026 cần cập nhật chuẩn đầu

ra kiến thức liên quan đến công nghệ số, kỹ năng, năng lực số, tổ chức sản xuất, quản trị nội dung, thực hiện hoạt động chuyên môn trên nền tảng phù hợp với ngành đào tạo; sử dụng thành thạo các phương tiện kỹ thuật và các phần mềm công nghệ phục vụ cho sáng tạo nội dung. Xác định kỹ năng nhận diện, giải quyết vấn đề, tình huống liên quan đến ngành đào tạo đáp ứng bối cảnh chuyên đổi số, trí tuệ nhân tạo phát triển...

Bên cạnh đó, ngoại ngữ là xu thế tất yếu trong phát triển xã hội nói chung và trong phát triển CTĐT nhằm hướng tới không chỉ công dân số mà còn là công dân toàn cầu. Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng chỉ rõ: “Nâng cao năng lực ngoại ngữ của học sinh, sinh viên, đưa tiếng Anh trở thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV). Hiện nay, tất cả 32 CTĐT trình độ đại học đều xây dựng chuẩn đầu ra về ngoại ngữ, thấp nhất tương đương bậc 3 khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam. Trong xu thế hiện nay cũng như theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, Học viện sẽ cập nhật, bổ sung các học phần tiếng Anh chuyên ngành hoặc tăng cường các học phần kiến thức cốt lõi ngành giảng dạy bằng tiếng Anh nhằm đáp ứng năng lực sử dụng ngoại ngữ phù hợp với vị trí việc làm của người học sau khi tốt nghiệp trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay.

Hai là, phát triển chương trình đào tạo cần hướng tới mục tiêu toàn diện: không chỉ nâng cao kiến thức, kỹ năng chuyên môn mà còn rèn luyện bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp, trách nhiệm xã hội và tinh thần thượng tôn pháp luật cho người học.

Đại hội XIV tiếp tục khẳng định: “Kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận về đường lối đổi mới; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026).

Học viện Báo chí và Tuyên truyền luôn quán triệt và đi đầu trong việc giáo dục tư tưởng, chính trị, rèn bản lĩnh chính trị vững vàng cho sinh viên. Hiện nay có 28/32 CTĐT của Học viện xây dựng chuẩn đầu ra về năng lực nhận diện, phân tích các quan điểm sai trái thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Trong khối kiến thức đại cương ngoài các môn lý luận chính trị theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo thì Học viện xây dựng nhiều học phần tăng cường bản lĩnh chính trị như Xây dựng đảng và chính quyền nhà nước, chính trị học. Tuy nhiên năm 2026, Học viện sẽ xây dựng chuẩn đầu ra này trong tất

cả các CTĐT của Học viện cũng như lồng ghép nội dung này trong các học phần cơ sở ngành, cốt lõi ngành.

Về văn hoá, đạo đức, tinh thần trách nhiệm, Văn kiện Đại hội XIV của Đảng đã chỉ rõ: “Phát triển bền vững trước hết phải dựa vào con người và văn hoá. Cần xây dựng và thực hiện đồng bộ hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hoá, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới; khơi dậy tinh thần yêu nước, ý chí tự cường, khát vọng vươn lên; nuôi dưỡng lòng nhân ái, nghĩa tình, trung thực, trách nhiệm, kỷ luật” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026). “Xây dựng đội ngũ cán bộ ‘liêm chính, tận tụy, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm’ để ‘phép nước’ đi đôi với ‘lòng dân’, mọi người đều có trách nhiệm với xã hội; nêu cao ý thức trách nhiệm của mỗi cá nhân, cộng đồng với quốc gia, dân tộc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026).

Sinh viên là thế hệ tri thức trẻ, họ cần được khơi gợi, bồi đắp khát vọng của tuổi trẻ, khát vọng cống hiến, tận tụy, liêm chính, đam mê nghề nghiệp, vun đắp giá trị văn hoá, đạo đức truyền thống về nhân ái, sống nghĩa tình, sống có trách nhiệm với bản thân, với quốc gia với dân tộc. Học viện Báo chí và Tuyên truyền là cơ sở đào tạo nguồn nhân lực, cán bộ cho hệ thống các cơ quan đảng, nhà nước từ trung ương đến địa phương. ..., bởi thế những nội dung này phải được thể hiện trong chuẩn đầu ra của tất cả các chương trình đào tạo tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền năm 2026 nhằm “tăng cường giáo dục thế hệ trẻ Việt Nam về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, ý chí, khát vọng cống hiến, nêu cao trách nhiệm đối với đất nước, xã hội” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026) theo đúng tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng.

Tuân thủ pháp luật, thượng tôn pháp luật, tôn trọng quyền con người là những nội dung cần tiếp tục tăng cường, đổi mới trong tất cả các CTĐT của Học viện năm 2026. Ngay từ khi là sinh viên trên giảng đường đại học, sinh viên phải được giáo dục trí tuệ, đạo đức, thẩm mỹ để biết chọn lọc hướng tới cái chân, thiện, mỹ, phải tuân thủ nghiêm túc pháp luật của Nhà nước, các quy định, quy chế trong nhà trường. Tinh thần thượng tôn pháp luật cần được phổ cập vào trong chuẩn đầu ra của tất cả các CTĐT của Học viện theo đúng quan điểm của Đảng: “Phát triển toàn diện con người Việt Nam về đạo đức, trí tuệ, ý thức dân tộc, trách nhiệm công dân, thượng tôn

pháp luật, năng lực sáng tạo, thẩm mỹ, thể lực, kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp, kỹ năng số” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026).

Ba là, phát triển chương trình đào tạo theo định hướng hình thành và phát triển năng lực tư duy, tự học, tự nghiên cứu và học tập suốt đời cho người học.

Trong bối cảnh khoa học và công nghệ phát triển nhanh chóng, yêu cầu đối với nguồn nhân lực không chỉ dừng lại ở việc vững kiến thức chuyên môn mà còn phải có khả năng thích ứng, đổi mới và học tập sửa đổi. Vì vậy, phát triển CTĐT theo định hướng hình thành năng lực tư duy, năng lực tự học, tự nghiên cứu và học tập suốt đời là yêu cầu quan trọng đối với các cơ sở giáo dục đại học nói chung và Học viện Báo chí và Tuyên truyền nói riêng.

Theo đó, các CTĐT cần chú trọng trang bị cho người học những năng lực cốt lõi như tư duy phân biện, tư duy hệ thống, tư duy sáng tạo, năng lực tự học và năng lực nghiên cứu. Đây là những năng lực nền tảng giúp người học không chỉ hoàn thành tốt quá trình học tập tại Học viện mà còn có khả năng tự cập nhật tri thức, nâng cao trình độ chuyên môn và thích ứng với những biến đổi của môi trường nghề nghiệp sau khi tốt nghiệp.

Thực tiễn cho thấy, trong suốt quá trình công tác và phát triển nghề nghiệp, người học phải thường xuyên đối mặt với những thay đổi của của thị trường lao động, sự phát triển của khoa học, công nghệ và chuyển đổi số. Do đó, năng lực tự học và học tập suốt đời trở thành điều kiện cần thiết để mỗi cá nhân không ngừng bổ sung kiến thức, hoàn thiện kỹ năng và nâng cao năng lực nghề nghiệp.

Đại hội XIV của Đảng đã xác định nhiệm vụ: “Đa dạng hóa các loại hình đào tạo, các cơ sở đào tạo; chuyển đổi số toàn diện, phổ cập và ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số, trí tuệ nhân tạo trong giáo dục và đào tạo; bảo đảm điều kiện học tập suốt đời cho người dân” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026). Quán triệt tinh thần đó, Học viện cần tiếp tục đổi mới và phát triển các CTĐT theo hướng lấy người học làm trung tâm, tăng cường chuẩn đầu ra về năng lực tư duy, tự học, tự nghiên cứu và học tập suốt đời, qua đó góp phần đào tạo nguồn nhân lực có năng lực thích ứng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước trong giai đoạn mới.

Bốn là, phát triển chương trình đào tạo gắn với tinh thần khởi nghiệp và nhu cầu của thị trường lao động.

Năng lực tham gia thị trường lao động của người học

sau tốt nghiệp là tiêu chí cốt lõi để Học viện Báo chí và Tuyên truyền tối ưu hóa quy mô và cơ cấu tuyển sinh, tránh tình trạng dư thừa nguồn nhân lực so với nhu cầu xã hội. Đại hội XIV của Đảng chủ trương: “Đổi mới hệ thống giáo dục theo hướng mở, liên thông giữa các phương thức, trình độ và cấp học. Chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực, thể lực và phẩm chất người học, chuẩn hóa chất lượng và kiểm soát chặt chẽ đầu ra” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026).

Trong bối cảnh tinh gọn bộ máy hành chính theo mô hình chính quyền địa phương hai cấp, yêu cầu về năng lực, kỹ năng chuyên môn sâu của đội ngũ nhân lực ngày càng khắt khe, song song với sự xuất hiện của nhiều vị trí việc làm mới. Tuy nhiên, khảo sát CTĐT năm 2024 của Học viện Báo chí và Tuyên truyền cho thấy, chỉ có 6/32 chương trình (chiếm 18,75%) định hình rõ chuẩn đầu ra về tinh thần thượng tôn pháp luật và khởi nghiệp sáng tạo. Thực trạng này đặt ra yêu cầu cấp bách phải cụ thể hóa các mục tiêu cốt lõi của Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng vào công tác đổi mới CTĐT, đặc biệt là việc “chú trọng phát triển văn hóa chính trị. Phát triển văn hóa kinh doanh, văn hóa doanh nghiệp, văn hóa khởi nghiệp sáng tạo và đạo đức doanh nhân” và “thúc đẩy khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong toàn xã hội. Phát triển hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia, hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo, trong đó doanh nghiệp là trung tâm, viện nghiên cứu và trường đại học là chủ thể nghiên cứu mạnh, Nhà nước đóng vai trò kiến tạo” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026).

Năm là, lấy ý kiến các bên liên quan trong quá trình rà soát, sửa đổi, phát triển chương trình đào tạo.

Việc rà soát, điều chỉnh và cập nhật mục tiêu, chuẩn đầu ra của CTĐT phải mở rộng số lượng lấy ý kiến phản hồi của cựu người học, nhà tuyển dụng và các bên liên quan nhằm đáp ứng tốt nhất nhu cầu của thị trường lao động hiện nay. Một trong quy trình của rà soát, phát triển chương trình đào tạo là khảo sát ý kiến các bên liên quan, trong đó có nhà sử dụng lao động. Kết quả thực hiện chương trình đào tạo là cung cấp cho thị trường lao động nguồn nhân lực nên khi xây dựng, phát triển chương trình đào tạo các cơ sở đào tạo phải xin ý kiến chuyên gia, nhà tuyển dụng để xây dựng chuẩn đầu ra cho người học kiến thức, kỹ năng, năng lực phù hợp, sát với thực tiễn nghề nghiệp nhất, đáp ứng đúng nhu cầu thị trường lao động. Điều này được khẳng định rất rõ trong văn kiện Đại hội

XIV của Đảng: “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo; gắn đào tạo với nhu cầu thị trường lao động; tăng cường năng lực số; hình thành đội ngũ cán bộ quản lý, chuyên gia, doanh nhân, nhà khoa học giỏi, công nhân kỹ thuật cao, đáp ứng yêu cầu phát triển bứt phá của đất nước” (Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội XIV, 2026).

3.2. Thảo luận kết quả

Trên cơ sở kết quả nghiên cứu chương trình đào tạo hiện hành của Học viện và vận dụng quan điểm Đại hội XIV của Đảng vào rà soát, sửa đổi chương trình đào tạo tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền, bài viết chỉ ra một số yêu cầu nhằm hoàn thiện các chương trình đào tạo của Học viện theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng cũng như các quy định liên quan.

Một là, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo nhất là công tác phổ biến nâng cao nhận thức, trách nhiệm của lãnh đạo khoa/viện, cán bộ, giảng viên, sinh viên, học viên và các bên liên quan đối với công tác rà soát, sửa đổi, phát triển chương trình đào tạo hướng đến đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu bối cảnh mới và hiện thực hóa Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng trong giáo dục và đào tạo. Phân định rõ chức năng, nhiệm vụ liên quan đến công tác rà soát, sửa đổi, phát triển chương trình đào tạo giữa các đơn vị tại Học viện.

Hai là, thường xuyên bám sát các thông tư, quy định, nghiên cứu vận dụng quan điểm Đại hội XIV của Đảng để đổi mới, phát triển CTĐT. Thực hiện nghiêm túc, đồng bộ việc khảo sát, lấy ý kiến các bên liên quan để xây dựng, đổi mới CTĐT, đảm bảo việc khảo sát, lấy ý kiến các bên liên quan trung thực, khách quan, minh bạch. Nghiêm túc tổ chức họp, tổ chức tọa đàm, khảo sát xin ý kiến các bên liên quan để thực hiện đổi mới CTĐT cũng như vận dụng quan điểm đại hội XIV vào phát triển CTĐT một cách hiệu quả.

Ba là, tăng cường ý thức chủ động, trong việc xây dựng, rà soát, sửa đổi CTĐT, nhận thức tầm quan trọng của việc đổi mới CTĐT là nâng cao chất lượng đào tạo của các khoa/viện nói riêng và của Học viện Báo chí và Tuyên truyền nói chung. Các hoạt động rà soát, phát triển CTĐT phải thực hiện theo đúng quy định, quy trình và hướng dẫn. Lưu trữ hồ sơ minh chứng quá trình thực hiện một cách đầy đủ, hệ thống và bài bản hơn.

Bốn là, hình thành kênh liên lạc thường xuyên giữa sinh viên, cựu sinh viên, nhà tuyển dụng và các bên liên quan nhằm lấy ý kiến phản hồi đầy đủ, khách quan trong

việc sửa đổi, phát triển CTĐT và trong các hoạt động đào tạo, giới thiệu việc làm. Tăng cường công tác quản lý đào tạo, theo dõi, giám sát sự tiến bộ học tập của sinh viên và các hoạt động hỗ trợ đào tạo nhằm cải tiến chất lượng đầu ra. Các bên liên quan khi được khảo sát phải nghiêm túc trả lời đầy đủ, khách quan, minh bạch các phiếu khảo sát để làm căn cứ phát triển CTĐT tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền.

Năm là, có cơ chế, chính sách đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, cán bộ, giảng viên phụ trách công tác rà soát, phát triển, quản lý chương trình đào tạo nhằm cập nhật, nâng cao năng lực, kỹ năng, nghiệp vụ trong công tác này. Tăng cường nguồn lực và kinh phí cho việc rà soát, sửa đổi, phát triển chương trình đào tạo, đặc biệt là đội ngũ cán bộ các phòng ban đầu mối của nhiệm vụ rà soát, phát triển CTĐT.

4. Kết luận

Mỗi thời đại lịch sử đặt ra những yêu cầu khác nhau đối với phát triển nguồn nhân lực, sản phẩm của CTĐT là đào tạo, cung cấp nguồn nhân lực cho xã hội. Bởi vậy, việc rà soát, sửa đổi CTĐT phải được thực hiện theo định kỳ, cập nhật các căn cứ pháp lý, các căn cứ thực tiễn cũng như chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước nhằm đáp ứng yêu cầu của thời đại. Trên cơ sở nghiên cứu 32 chương trình đào tạo hiện hành của Học viện Báo chí và Tuyên truyền, bài viết chỉ ra sự nội dung và đề xuất một số kiến nghị nhằm vận dụng hiệu quả các quan điểm Đại hội XIV của Đảng vào phát triển CTĐT tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền thời gian tới./

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2026). *Thông tư 54/2026/TT-BGDĐT ngày 30/6/2021 của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định về chương trình đào tạo các trình độ của giáo dục đại học*.
2. Bộ Chính trị. (2025). *Nghị quyết số 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia*.
3. Bộ Chính trị. (2025). *Nghị quyết số 71-NQ/TW về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo*.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam. (2026). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr. 74, tr.83, tr.100, tr.26, tr.83 - 84, tr.67, tr.27, tr.29-30, tr.102, tr.82, tr.84, tr.84, tr.82, tr.88, tr.3.
5. Luật Giáo dục đại học (Số 125/2025/QH15, 2025). Điều 3.
6. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, thông qua ngày 10/12/2025.
6. Học viện Báo chí và Tuyên truyền. (2024). *Các Chương trình đào tạo trình độ đại học năm 2024*.